

Nikdy není pozdě

Někdy v polovině 90. let jsem zval na Letní filmovou školu v Uherském Hradišti Vlastimila Harnacha (1916 až 1997), někdejšího batovce a v letech 1964–1969 ředitele Filmového studia Barrandov. To on byl dveřníkem „československého filmového zázraku“ 60. let a mně se zdálo, že by se mu mělo dostat jakési satisfakce. Vyslechl mě vlídně, ale pak mi řekl, že „pro něj už je pozdě“.

Tehdy jsem to možná úplně nechápal, ale teď, když odešel další z plejády barrandovských tvůrců, dramaturg a scenárista Václav Šašek (14. 10. 1933 až 21. 9. 2023), vím, co měl na mysli. Naštěstí u Václava jsme ani já, ani mnozí jiní snad nic nezmeškali, a to i díky jeho přátelské vstřícnosti, se kterou se s jinými dělil o své zkušenosti a vzpomínky. Tu si absolvent bohemistiky na FF UK, krátce redaktor Večerní Prahy a od roku 1960 zaměstnanec Filmového studia Barrandov odnesl nejdřív ze spolupráce s triem Miloš Forman–Ivan Passer–Jaroslav Papoušek, pak zase s duem Zdeněk Svěrák–Ladislav Smoljak.

Dramaturgoval Černého Petra (1963) i Vesničku mou střediskovou (1985), s Passerem psal jeho Intimní osvětlení (1965), pro Bočana napsal seriály Záhada hlavolamu (1969) a Přítelkyně z domu smutku (1992), pro Jiřího Svobodu horor Prokletí domu Hajnů (1988) i politické drama Jen o rodinných záležitostech (1990), pro Jirěše další havlíčkovskou adaptaci Helimadoe (1992), za niž obdržel Českého lva za scénář. Poslední jeho prací je Polesného Zločin v Polně (2016), právě teď znovu aktuální.

Vyprávěl mi o tom všem při několika různých příležitostech, s akcentem na to, že s jeho tvorbou je to jako v životě, kde se také „střídají plusové a minusové polohy, člověk se s tím nějak srovná – a pak umře“. Tohle mi řekl v říjnu 2018 nad vzácným fotoalbem z natáčení Černého Petra. Když viděl, jak se nad ním tetelím, bez váhání pravil: „Tak si ho vezmi.“ Díky, Václave. A nejen za něj!

JAN
LUKEŠ

BETONOVÉ DĚTI, HRAVÉ LEPORELO

VÝTVARNÉ UMĚNÍ Devětáctiletý malíř **JAKUB JANOVSKÝ** svou aktuální výstavou *Ptáček v kleci* (Trafo Gallery, do 29. 10., kurátor Petr Vaňous) potvrzuje příslušnost ke špičce současné výtvarné scény u nás a volně jí navazuje na loňskou bilanční přehlídku *Betonová zahrada* v Alšově jihočeské galerii. Vedle figurativních motivů v jeho obrazech dostávají prostor i zvláštní dobová zátiší. Samostatnou kapitolou jsou pak jeho betonové sochy dětí, ale i objekty-anekdoty typu malého prefabrikovaného baráčku na kolečkách. Pořádající galerie k výstavě vydává hravé leporelo, které stejně jako expozice svou estetikou odkazuje k osmdesátým a devadesátým letům minulého století. (MG)

4 + 4 DNY: BERLIN

FESTIVAL 28. ročník akce 4 + 4 dny v pohybu (6.–14. 10.) přivádí do Divadla Archa unikátní vlámské uskupení **BERLIN**, které pracuje dokumentárními metodami s tématy konkrétních měst a míst na celé planetě. Tentokrát se látkou jejich projektu *The making of Berlin* stalo vyprávění berlínského pamětníka Friedricha Mohra, který byl za druhé světové války uměleckým ředitelem Berlínských filharmonií. Jeho neuvěřitelnému příběhu spjatému s uvedením Wagnerova *Soumraku bohů* v samotném závěru války chybí jedna kapitola. Tu se tvůrci rozhodnou dokončit... Pokud na letošních „čtyřech dnech“ stihnete jen jeden jediný zahraniční kus, měl by to být tento. (VB)

4 + 4 DNY: PALESTINA

FESTIVAL „Pořád slyšíš to bombardování? Já ano“. Vyruštat ve válečné zóně znamená žít politikou a politikou doslova dýchat. Palestinská choreografka a herečka **SAMAA WAKIM** si klade otázku, jak tato zkušenost ovlivňuje její identitu. V sólové performanci zkoumá, jak se trauma předchozích generací manifestuje v jejím těle, jak se přenáší z generace na generaci. Inscenace *Losing it*, kterou uvidíte 9. 10. v pražském divadle Ponec, je o hledání rovnováhy uprostřed nelogické, bizarní a pokroucené reality válečného života. Zahraniční inscenace v programu festivalu 4 + 4 dny v pohybu se letos dotýkají aktuálních témat. Sólová performance *Losing it* je toho důkazem. (VB)